

(Давоми. Боши 1-бетда).

Шундай қилиб, Брюссел учрашувида Европа ва Осиёни бир-бирига боғлайдиган "Европа-Кавказ-Осиё" транспорт йўлаги -- ТРАСЕКАни барпо этиш масаласи кўриб чиқилди ва шу бўйича Декларация қабул қилинди. Айтиш мумкинки, айтиш шундай Буюк Ипак йўлини тиклаш борасидаги дастлабки амалий қадам бўлди. Дарвоқе, тарихда Машириқдан Магрибга, Магрибдан Машириққа ўтган йўллар кўп бўлган. Улар муайян сабабларга кўра турлича номланган. Бронза даврини-ку кўра турлилик, ундан кейинги замонлардаги "Лазурит йўли", кейинроқ "Шоҳ йўли" ва биз айтганга "Буюк Ипак йўли"... Бугун эса -- ТРАСЕКА.

Асосий мавзу -- Боку конференцияси ҳақида гапирганда, аввало, унинг бир жиҳатини алоҳида таъкидлаш керак: ТРАСЕКА дастури бўйича амалга оширилаётган ишларга нафақат унга иштирокчи мамлакатлар, балки жаҳондаги бошқа давлатлар ҳам катта қизиқиш билан қараётди. Бу ҳолни мазкур анжуманда жаҳоннинг 32 мамлакатидан ҳамда Бирлашган Миллатлар Ташкилоти, Европа тикланиш ва тараққиёт банки, Жаҳон банки каби ундан ошқ нуфузли халқаро ташкилотлардан вакиллар иштирок этганидан ҳам билса бўлади.

1996 йил Сараҳсада Марказий Осиё билан Эрон темир йўл тarmoқларининг туташтирилгани ТРАСЕКА лойиҳасини амалга оширишда дастлабки катта ишлардан бири бўлган эди. Худди ўша, 1996 йил 13 май кунини ўзбекистон, Озарбойжон, Грузия, Туркменистон ўртасида ўзаро эркин транзит тўғрисидаги шартнома имзоланди. Бугун Япониядан то Адриатика денгизига қадар қўзилган ушбу қадим карвон йўлининг муҳим бўлагидан фойдаланишни бошлаган республикаларнинг сарф-харажати камайиб, бинойидай даромад ҳам ола бошлади.

Хўш, биргина Ўзбекистон учун бу қандай наф келтирди, деган савол туғилиши табиий. Мазкур шартнома кучга кирганидан сўнг пахта ташилишга кетадиган харажатнинг 12 миллион долларни ёнимизда қолдирган бўлди. Ахир ТРАСЕКА шимол-йўналишга нисбатан наҳд 2 минг километр қисқадир. Қолаверса, минтақа иқлими ундан йил-ўн икки ой тўхтовсиз фойдаланиш имконини беради. Гап фойда ва зарар ҳақида кетганда, яна бир ўринли муқоясани айтишга тўғри келади: биз пахтаимизни Қозғистон ва Россия орқали Украина портларига етказиш учун тоннасига 100 доллардан зиёд маблағ сарфласак, шу юк ТРАСЕКА орқали ташилганда эса ушбу кўрсаткич 55 долларни

БУЮК ИПАК ЙЎЛИ — ТАРАҚҚИЁТ ЙЎЛИ

ташқил этади.

ТРАСЕКА лойиҳасининг амалга ошиши Ўзбекистонни Европа ва Осиё транспорт тarmoқларига туташтирибгина қолмасдан, унинг экспорт имкониятларини оширади, лойиҳада иштирок этувчи мамлакатлар билан савдо алоқаларини янада кенгайтиради. 1996 йил Транскавказ йўлаги бўйича Ўзбекистонга келтирилган ва олиб чиқиб кетилган маҳсулот ҳажми салкам 140 минг тоннани ташқил этган бўлса, 1997 йил бу кўрсаткич 285 минг тоннага етди. Жорий йилнинг сиксиз ойи ичида эса ташилган юк ҳажми 240 минг тоннадан зиёд бўлди.

Ўзбекистон бугун ТРАСЕКА дастури бўйича амалга оширилаётган ишларда фаол иштирок этиш билан кечилиб қолмай, транспорт коммуникацияси имкониятларини кенгайтириш борасида бошқа лойиҳаларни ҳам амалга ошираётди. Ўзбекистон қўшни Қирғизистон ҳамда Хитой билан Тошкент-Андижон-Ўш-Ирештош йўлини қуриш ва таъмирлаш бўйича яқиндан ҳамкорлик қилаётди. Буюк Ипак йўлининг бир қисми ҳисобланмиш бу йўналиш Европа мамлакатларини Тинч океани ҳамда жануби-шарқий Осиё давлатлари билан боғлайди.

ТРАСЕКА вақт синовида муваффақиятли ўтапти. Унинг XXI асрдаги муҳим савдо йўли бўлажиги тўғрисидаги башоратлар ҳақиқатга жуда яқиндир. Энди уни янада ривожлантириш, мавжуд муаммоларни имкон қадар тезроқ ҳал этиш, божхона тарифларини янада содда-лаштириш, ўзаро ҳамкорликнинг ҳуқуқий механизмларини тақомиллаштириш, дастурни тўла амалга ошириш учун молиявий манбаларни кидириб топиш зарур. Боку конференциясида айтиш шундай масалаларга асосий эътибор қаратилди.

Конференцияда иштирок этган давлатлар раҳбарлари ҳамда халқаро ташкилотлар вакиллари ТРАСЕКА йўлагини ривожлантириш, транспорт инфратузилмаларини янада тақомиллаштириш, минтақада тинчлик ва барқарорликни таъминлаш, ТРАСЕКА доирасидаги ҳамкорликнинг ҳуқуқий асосларини мустақамлаш борасида ўз нуктаи назарларини баён қилдилар. Таъкидлаш керакки, Ўзбекистон Президенти Ислоҳ Каримовнинг ташкилфлари, конференция иштирокчилари томонидан қизгин кутуб олинди.

Ислоҳ Каримов ТРАСЕКА лойиҳасини амалга ошириш, умуман, қадимий Буюк Ипак йўлини қайта тиклаш зарурати айрим кишиларнинг хоҳишидан эмас, балки вақт, шароит, дунёвий тараққиёт талаблари натижасида пайдо бўлаётганини алоҳида таъкидлади.

Қадим замонлардаёқ ҳаётнинг ўзи одамларни ўзаро ҳамкорлик учун қисқа ва кулай йўللари қидиришга мажбур қилган, деди жумладан Ислоҳ Каримов. Бунга фақатгина савдо-сотиқ эҳтиёжи эмас, балки мустақам иқтисодий, маданий ва маънавий алоқаларни ўрнатиш зарурияти ҳам сабаб бўлган.

Бугунги замон урфига "содиқ" айрим кучлар ТРАСЕКА доирасидаги ҳамкорликка сиёсий тус беришга ҳаракат қилаётгани сир эмас. Уларнинг мақсадлари аниқ: ўзларича гўёки дунёнинг янгидан бўлиниши ва ҳоказо шунга ўхшаш "йўл"ларни йўлга солиш, мамлакатлар, халқлар ўртасига нифок солиш, тараққиётга тўсик бўлиш. Мамлакатимиз раҳбари масаланинг шу жиҳатига эътибор қаратиб, бундай ҳаракатларга мутлақо барҳам бериш кераклигини айтди. Шунингдек, Ислоҳ Каримов Европа-Кавказ-Осиё транспорт йўлаги минтақавий иқтисодий ҳамкорлик алоқаларини кенгайтириш, мазкур йўналишда жойлашган мамлакатлар иқтисодиётини ривожлантириш, қолаверса, миллатлараро ҳамда давлатлараро муаммоларни ечишда катта самара беражигини таъкидлади.

Хозирга қадар жаҳоннинг 50 та мамлакатидан ТРАСЕКА йўлаги орқали ўз юкларини манзилларига етказяётди. Мазкур лойиҳага қўшилишни истовчи мамлакатлар сони ҳам тобора ошиб бораётди. ТРАСЕКА дастурини амалга оширишда Европадаги сиёсий, иқтисодий ва молиявий ташкилотлар яқиндан ёрдам кўрсатапти. Хўш, буларнинг ҳаммаси нимадан далолат беради? Мазкур йўлдан Шарқ ҳам, Фарб ҳам бирдай манфаат топади. Марказий Осиё ва Кавказ учун жаҳон бозорига кенг йўл очилади. Европа мамлакатлари учун эса ўз маҳсулотларини Кавказ ва Марказий Осиё бозорларига киритиш, мазкур минтақада ўзларининг молиявий иштирокини кучайтириш имконияти туғилади. Мамлакатларнинг экспорт-импорт имкониятлари кенгайди, маҳсулот кўпаяди, бозорларда рақобат кучаяди, маҳсулот сифати яхшиланади, ишсизлик қамаяди. Иқтисодий унсурлардан ташқари, Буюк Ипак йўлининг тикланиши мамлакатларнинг сиёсий-маданий ҳаётига ҳам катта таъсир ўтказиши турган гап. Ахир қадимда шундай йўллар бўлмаганда хитойликлар ўз соғва-саломларини Турону Месопотамияга қандай юборарди. Бундан қачон танирди.

Боку конференциясида ТРАСЕКА лойиҳасини амалга ошириш бўйича ҳукуматлараро комиссияни ташқил этиш, унинг доимий котиббинини таъсис қилиш ва бош қароргоҳини Бокуда жойлаштириш бўйича ўрта-лашланган таклиф иштирокчилар томонидан маъқулланди. ТРАСЕКА

лоийҳасини амалга оширишда уни маблағ билан таъминлаш масаласи ҳам иштирокчилар томонидан афторлиқ кўриб чиқилди ва ТРАСЕКА банкни ташқил этиш таклифи бир овоздан қўллаб-қувватланди.

Анжуман ниятида Европа-Кавказ-Осиё йўлагини ривожлантириш бўйича халқаро транспорт тўғрисидаги кўп томонлама Битим имзоланди. Мазкур ҳужжат халқаро юк ва йўловчи ташиниши ривожлантириш ва бошқариш, транспорт соҳасидаги ҳуқуқий мезонларни ўзаро мувофиқлаштиришни кўзда тутди. Шунингдек, анжуманда Боку Декларацияси ҳамда Буюк Ипак йўлини тиклашга бағишланган халқаро конференция бўйича якуний Коммюнике қабул қилинди. Асосий битимга халқаро транспорт, темир йўл транспорт, савдо кеме-лари қатнови ва божхона ишлари бўйича қилинган техник иловалар ҳам муҳим аҳамиятга молик.

Боку конференцияси нима-ларни ваъда қилади, деган саволга айтиш шунимоланган ҳужжатлардан келиб чиқиб жавоб бериш мумкин. ТРАСЕКА лойиҳасига аъзо давлатлар худудларида ўзаро йўловчи ва товарларнинг барча турдаги транспорт воситаларида эркин айланиши, юкларнинг хавфсизлиги ва сақланиши, транспорт соҳасида божхона ишлари ҳамда ҳуқуқий меъёрларни ўзаро уйғунлаштиришни кўзда тутувчи мазкур ҳужжатлар трансмилий йўлакни барпо этиш йўлидаги ҳаракатларга янги куч бериши лозим.

Боку конференцияси ТРАСЕКА дастури доирасида ўтказилган биринчи йирик халқаро анжумандир. Бунга таъкидлаётганимизнинг боиси шундаки, Буюк Ипак йўлини қайта тиклаш тобора глобал аҳамият касб этмоқда. Неча асрлардан мамлакатларнинг тараққиётига хизмат қилган Буюк Ипак йўли бугун яна қайтадан туғилмоқда. Бу йўл мамлакатлар ўртасидаги дўстлик, маданият, иқтисодий раванж, бир сўз билан айтганда, тараққиёт йўлидир. ТРАСЕКА ривож учун зарур чора-тадбирлар, унинг истиқболи билан боғлиқ масалалар юзасидан анжуманда билдирилган фикр-мулоҳазалар мазкур лойиҳани амалга ошириш йўлидаги ҳаракатларни янада жипс-лаштириш ва ўзаро мувофиқлаштиришга хизмат қила-жаги табиий. Бунинг учун эса мамлакатимиз раҳбари Ислоҳ Каримов таъкидлаганидек, ягона мақсад сари интилиш, иштиёқ, айниқса, давлат раҳбарларининг хоҳиш-иродаси керак.

Фарҳод АРЗИБЕВ,
ЎЗА маҳсул муҳбири.
Тошкент-Боку-Тошкент.

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 1998 йил 4 сентябрдаги 378-сонли "Бозорларда сифатсиз озиқ-овқат товарлари сотилишини бартараф этиш чора-тадбирлари тўғрисида"ги қарорига

ШАРҲ

Истеъмолчилар ҳуқуқлари ҳимоя қилиниши, таъминлаш, тайёрланган санаси, яроқлилик ва сақлаш муддати аниқ белгиланмаган, истеъмол учун яроқсиз бўлган, мувофиқлик ва сифат сертификатларида мос келмайдиган, Ўзбекистон Республикасининг амалдаги қонун ҳужжатларида белгиланган бошқа савдо-сотиқ талабларига жавоб бермайдиган озиқ-овқат товарлари сотилишига йўл қўймаслик мақсадида республика газеталари ва маҳаллий матбуотда 8 сентябрь кунини Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 1998 йил 4 сентябрдаги 378-сонли "Бозорларда сифатсиз озиқ-овқат товарлари сотилишини бартараф этиш чора-тадбирлари тўғрисида"ги қарори эълон қилинди.

Мазкур қарорга мувофиқ озиқ-овқат маҳсулотлари билан чакана ва майда улгуржи савдо қилиш тартиби устидан назоратни кучайтириш мақсадида қўшимча талаблар жорий этилди.

Белгиланган кўйилдики, 1998 йил 10 сентябрдан бошлаб, мулкчилик шаклларида қатъи назар, юридик ва жисмоний шахслар томонидан ун, қанд-шакар, ўсимлик ва мол ёғи, маргарин, қуруқ сут, болалар озиқ-овқати, чой, макарон ва қандолатчилик маҳсулотлари, бўлалар гўшт, баллиқ ва мевасаб-завот консервалари, пишлоқ, колбаса маҳсулотлари, алкоғолли

ва алкоғолсиз ичимликлар, тамаки маҳсулотлари билан чакана ва майда улгуржи савдо қилиш фақат турғун савдо корхоналари орқали амалга оширилади. Турғун савдо корхоналарида товарларни сақлаш ва сотиш учун зарур жиҳозларга эга бўлган, санитария талабларига жавоб берадиган алоҳида бино ва хоналарда жойлашган савдо ва умумий овқатланиш нуқталари, шунингдек махсус савдо павильонлари ва киоскалари қиради.

Турғун савдо корхоналари икки турда: савдо зали ва савдо залсиз бўлиши мумкин.

Савдо зали ва керакли жиҳоз ҳамда ускуналарга эга бўлган турғун савдо корхоналарида Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 1998 йил 4 сентябрдаги 378-сонли қарорининг 1-бандида кўрсатилган барча товар турлари сотилиши мумкин.

Савдо залига эга бўлмаган турғун савдо корхоналарида эса, юқорида кўрсатилган маҳсулотлардан чой, макарон ва қандолатчилик маҳсулотлари, тамаки маҳсулотлари, болалар озиқ-овқати ва алкоғолсиз ичимликлар сотилиши мумкин.

Айни вақтда турғун савдо корхоналари керакли ускуналар билан жиҳозланган бўлиши, савдо эса Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 1997 йил 14 июлдаги 355-сонли ва 1997 йил 23 октябрдаги 485-сонли қарорлари би-

лан тасдиқланган айрим товар турлари билан чакана савдо қилиш қоидаларига қатъий риоя қилинган ҳолда амалга оширилиши керак.

Шу билан бирга, 10 кун муддат ичида Ўзбекистон Республикаси ҳудудида истеъмол моллари билан лотокларда савдо қилувчи хусусий ва юридик шахслар, мулкчилик шаклидан қатъи назар, белгиланган тартибда савдо қилиш ҳуқуқини берадиган рухсатномалар олиш орқали ўз фаолиятларини қонунлаштиришлари зарур.

Қарорнинг турғун савдо корхоналари орқали савдо қилишга оид талаблари қуйидагиларга қўлланилмайди:

-- Махсус изотермик идишлар, совитувчи аппаратлар (махсус холодильниклар, холодильник-пештахталар, совитувчи миксерлар ва шу каби) орқали алкоғолсиз ичимликлар билан чакана савдо қилиш;
-- бозорлар ҳудудида жойлашган ихтисослашган гўшт-сут павильонларидаги лотоклар орқали пишлоқ ва колбаса маҳсулотлари билан чакана савдо қилиш;
-- оби-нон ва ширинликлар: новвот, холва, парварда, пашмак, нишолдаларни лотоклар орқали санитария талабларига амал қилган ҳолда сотиш.

Беруний шохқўчасининг бугунги кўриниши.

Рустам Шарипов олган сурат.

Абу Али ибн Сино номидagi тиббий ношариёти филология фанлари номзоди Азимжон Қосимовнинг русча-ўзбекча, ўзбекча-русча тиббий иборалар -- Тиббий ходимлар лугатини кўп нусхада чоп этди.

Лугат етти мингга яқин тиббий тушунчаларни ифодалаб келган иборалар мажмуасидан иборат бўлиб, унда шу кўнларда илмий ишлар, дарсликлар, ўқув қўланмалари, рисоалар ва мақоалалар ҳамда амалий ишларда қўлланилиб келатган содда, қўшма ва бирикма иборалар ўз ҳолча, ўзгартирилган ва тубдан янгича шаклда ўз ифода-

сини тошган. "Инсон соғлигини сақлашга, касалликдан тўзалишига, умрини узайтиришга доир муҳим тиб-

Матбаа
ТИББИЙ
БИЛИМЛАРНИ
МУСТАҚАМЛАБ

бий қонун-қоидаларни, амалларни ва тавсияларни аниқ мисолларда ҳаммага тушунарли, эсда қолладиган қилиб бадий лавҳаларда тасвирлаб бериш аҳоли учун фойдалиб деб биланам, бу эса ўз навбатида соғлом авлод учун ҳам хизмат қилади", деб ёзади тиббиёт фанлари номзоди, до-

цент Абдужалил Шодмонов ушбу наشريётда чоп этилган "Тиббий ажойиботлар" китобида. Бу рисолада муаллиф ўзининг кўп йиллик шифокорлик тажрибасига таянган ҳолда беморлар ҳақидаги қизикarli воқеаларни илмий-оммабол ва бадий лавҳаларда хикоя қилади. Китоб маълум даражада соғлом турмуш тарзини ҳам тарғиб қилади. Рисоладан "Бемор ташхиси ва уни даволашга доир ҳикоятлар", "Ажойиботлар оламида", "Эгизаклар ва чакалоклар ҳақида", "Уйку ва уйкусизлик", "Узоқ умр ҳақида", "Тиббий хандалар"дан намуналар ўқиб, ҳордиқ чиқарасиз ҳамда ўзингизга тегишли ҳуло-са чиқариб оласиз деган умиддамиз.

Назира ЖҲРАЕВА.

Раънохон бир йил бўлаётти-ки, Боқижон Эшбоевичга котибалик қилаётган бўлса, бошлиқ у билан бугунчалик ўзини яқин тутиб гаплашганини эслолмайди. Боқижон Эшбоевич эрталаб ишга келганда Раънохон билан оддийгина бош қимирлатиб саломлашарди-да, хонасига кириб кетарди. Зум ўтмай кўнгирок туғмасини босиб, Раънохонни чақирар ва унга қолдирган ёки бирор қўлёмзани бериб, зудлик билан машинкаларини буюрарди.

У бугун зўраки бир кайфиятда кириб келди. Шундай бўлса ҳам, нечундир йўлакда туриб котиба билан узоқдан узоқ саломлашди. Болаларини, нечта жонлигини, улар нечанчи синфларда ўқишяётганини сўради. Хатто эри қаерда ишлаши билан қизиқди. Шу кун хонасига кириб кўнгирок туғмасини босмади, чой ҳам сўрамади.

Раҳбарининг кутилмаганда меҳрибон, хушмуомала бўлиб қолганидан Раънохон хайратда эди. Хонадаги телефон устма-уст жиринглаб қолди.

— Раъно, сенмисан?
— Ҳа, ҳа, менман.
— Хозир бўлиб ўтган йигилишда бозилигини ишдан олишди, сизларга янги бошлиқ боради.

Раънохон дугонаси Зумраднинг бу кутилмаган "янгилиги"дан хайрон бўлиб қолди.

...Мурғаккина бола кўтарган бир аёл Боқижон Эшбоевичга қўлига кута-кута тушга яқин кирди. Хона эшиги яхши ёпилмаганлиги учун ичкаридаги гаплар Раънохоннинг қўлига элас-элас эшитилиб турарди.

— Эсингизда бўлса керак, бу жоғора юзасидан олдин ҳам ху-зурингизга кирган эдим. Гапла-шиб қўяман деган эдингиз. Га-плашдингизми? — йўқми билма-дан-ку лекин ахвол ўша-ўша, — мулоимлик билан деди аёл.

Эрталаб чиқиб кетиб, уйга кеча-си қайтадилар. Бир товۇққа ҳам сув, ҳам дон керак деганлари-дек уйни, рўзгорни ўйламайди-лар. Топганларини ўша беномус хисобчи аёлга сарфлашлари са-рофлар. Қаранг, қўлимда ёш бо-лам, кетимда яна уч-тўрттаси, ҳаммаси ейман-ичаман дейди. Ахир қўлингиз остида ишлайди-лар, сизнинг гапингизга қўлоқ

солмасалар, кимга қўлоқ сола-дилар...

— Дарвоқе, эрингиз билан гап-лашдим. У хотиним менга тух-мат қилаяпти дейди.
— Шамол бўлмаса дархатнинг учи қимирламайди. Бир гап бор-ки эл-юрт гапирарди. Қўлим билан ушлаб олмасам ҳам, кўн-лим сезиб турибди. Гоҳида ту-риб-туриб хайрон қолади киши.

Наср
ИНСОН
ҚАДРИ
(Хикоя)

Оч-яланғоч қолган аянчи уруш йиллариди эрини фронтга куза-тиб бева қолган аёллар эрлари-га сира-сира хиёнат қилишмас-ди. Аксинча эрларининг фронт-дан қайтишларини интизорлик билан куттишарди. Уларни жанг-га руҳлантирувчи мактублар ёзи-шарди. Энди бўлса-чи?!

— Сиз ҳамман нарсани ўз қар-чингиз билан ўлчаясиз. Жа-миятимизда сadoқатли, вафоли аёлларимиз сон-саноксиз.

— Тўғри, мен ҳамма эркаклар, ҳамма аёллар деяётганим йўқ, ўндайлар оз бўлса ҳам бор. Ха-фа бўлманг-ку агар сиз ёрдам бермасангиз судга бермоқчиман, ажрамоқчиман.

— Борсангиз боравермайси-зи. Сиз ҳам оппоқкина аёл кў-ринмайсиз. Қўлингиздан кўра ти-лингиз кўп ишлар экан. Бир соатдан бери тинимсиз гапира-сиз, бошимни оғритиб юбордин-гиз. Сиз билан яшаётган эрин-гизга раҳмат-э!

— Тўғри гапининг тўқмоғи бор-да. Эрининг бошлиғи, ота ўр-нида ота деб дардимни сизга айтибман-а?

Аёл чиқиб кетди. Боқижон Эш-боевич стол устидаги сигарета-дан биттасини олиб, тутатди, кетма-кет тортиди. Юқорига кў-тарилган паға-паға тутунларни қўли билан у ёнга ёнга ҳайда-ди. Кейин хонанинг энг охирида

ўтирган кекса чолга мурожаат қилди:

— Келинг амаки, келинг, қан-дай ишингиз бор эди?

Қўлтиқтаёққа суянган отахон иймана-иймана унинг қаршиси-га сурилиб келди.

— Эсингиздами, уйга телефон тушириш учун олдингизга ариза кўтариб келгандим. Қўл қўйиб берган эдингиз. Мана шунга ҳам икки-уч ой бўляпти. Ҳамон уйга телефон киргани йўқ. Хар кун келаман. Эрта-индин деб пайсалга солишяпти. Бир оғиз сўзингиз.

— Тўғриси айтсам уйларга телефон тушириш анча қийин бў-либ қолди. Эшовидан тушови қиммат. Сизлар бунга тушунар-мидиларинг. Ҳа, деса сенлар деб қолхоз тузганимиз, сенлар деб урушда қон тўқангиз деб қўзи-мизни очирмайсизлар. Нима, ўша вақтларда бизлар бўлсак қа-раб турармидик?!

— Сен ҳали уруш нима, тинч-лик нима эканлигини яхши та-саввур қилмайсан, чоғи. Урушни мана бизлар қўрдик. Хозирги ав-лод уни сира-сира кўрмасин. Давлатимиз раҳбарлари давлат-ма давлат бекорга юргани йўқ. Газеталарда ёзувчилар тинчлик-ни ёқлаб бекорга мақоалалар ёзишмаяпти. Радиода, телеви-зорда сиёсий шарҳловчилар бе-корга гапиришяётгани йўқ. Ҳа, ҳа, бекорга гапиришяётгани йўқ.

— Хафа бўлманг-у сиз қари-лар ҳамма ишга аралашасизлар-да. Одам бекорчи бўлгандан кей-ин қийин экан-да.

— Жанг майдониди бир оёғим-ни қолдириб келиб энди ишга ярамай қолганимда бекорчи бў-лишимми? Сени бу ерга ким ўтқа-зиб қўйган ўзи. Сендақаларни бюрократ дейди. Ҳа, сен бю-рократсан. Сенинг жойинг бу ер эмас.

Қўлтиқтаёқ киши қўл силтаб жажл билан ўрнидан турди. Та-риллаб ёпилган эшик зарбидан хона ларзага келди. Боқижон Эшбоевич хона ўртасида хайрон бўлганча узоқ туриб қолди...

...Раъно ана шу воқеаларни кўз олдига келтирар экан, бош-лиги нима учун ишдан олини-нига тушунди.

Турғун ЖҲРАЕВ.

ИБРАТНОМА

ШАЙТОН СУВИ

Бир хикоятда келтирилишича, лаънати шайтон узум уруғини ўғир-лади. Қанча кидир-салар ҳам уни то-полмадилар. Барча хайвонлардан су-риштирилди, ле-кин ҳеч бири бил-мади. Охири шайтонни тутиб ол-дилар.

Шайтон деди: «Менга узумга уч марта сув қуйишга рухсат берсан-гиз, ўша уруғни топиб бераман». Нуҳ алайҳис-салом рози бўлдилар. Шундан кейин шайтон уруғни топиб берди. Ке-мадан тушганларидан сўнг, уруғни эқдилар. Узумга уч бор суви шайтон берди: аввал тулкининг, кейин шер-нин, охири тўғиз қони билан сўғорди. Узум су-видан май қилдилар. Кимки, ундан ичса, ав-вал тулки бўлиб, кўрма-ган одами билан дўст тутинади, сўнг маст бў-либ йўлбарсдек мардли-ги жўш уради ва одам-ларга совға улашади. Фирт мастлик ҳолида эса тўғиз қабилига қиради. Май туфайли бирон ёмон иш содир этилса, у шайтон берган сувини-нг оқибатидандир.

Мирзамир
МИРЗАШАРИПОВ
тайёрлади.

